

Kvalitetsarbete inom forskning

Dessa riktlinjer har fastställts av rektor 2020-06-16
och träder i kraft samma dag

Dnr HS 2020/544

Innehållsförteckning

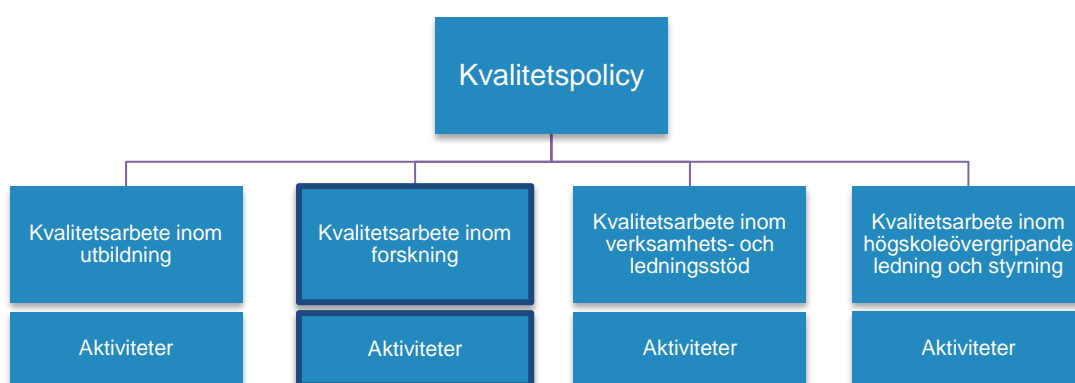
1	Inledning	2
2	Kvalitetsarbetet inom forskning	2
2.1	Förutsättningar	4
2.2	Förbättringscykler.....	4
2.3	Aktiviteter för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling	6
2.3.1	Årlig uppföljning av forskningsprojekt	6
2.3.2	Sexårsuppföljning av forskning och samverkan	6
3	Ansvarsfördelning	6
4	Kommunikation	7
5	Tidigare kvalitetsarbete inom forskning	7
6	Ikraftträdande	7

1 Inledning

Vid Högskolan i Skövde (Högskolan) bedrivs det ett aktivt kvalitetsarbete inom forskning. Arbetet utgör en del av Högskolans kvalitetssystem som gäller all verksamhet. Kvalitetssystemet beskrivs i *Kvalitetspolicy för Högskolan i Skövde* (kvalitetspolicy).

Strukturmässigt finns tre nivåer i kvalitetssystemet (Figur 1). Nivå 1 utgörs av det *samlade systemet* som beskrivs i kvalitetspolicy. På nivå 2 implementeras kvalitetssystemet i olika delar av verksamheten: *utbildning, forskning, verksamhets- och ledningsstöd* samt *högskoleövergripande ledning och styrning*. Särskilda riktlinjer finns för kvalitetsarbete inom dessa områden. Inom varje område genomförs aktiviteter för säkring och utveckling av kvalitet (nivå 3).

Detta dokument beskriver kvalitetsarbetet inom forskning.

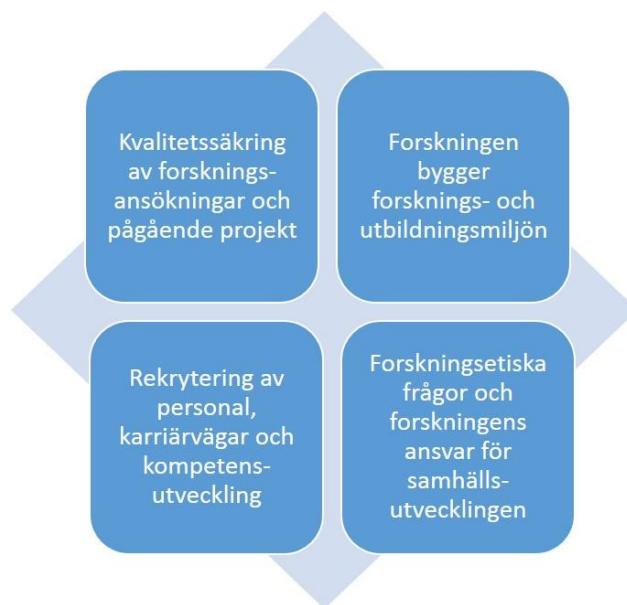
Figur 1: Struktur för kvalitetssystemet vid Högskolan i Skövde

Begreppet kvalitet på generell nivå definieras i kvalitetspolicy. Överfört till området forskning definieras kvalitet som *alla sammantagna egenskaper hos forskningen som ger dess förmåga att tillfredsställa olika intressenters uttalade krav eller förväntningar, i tillräckligt hög grad*. Formuleringen *i tillräckligt hög grad* innebär att graden av mål- och kravuppfyllelse kan variera då inte alla delar av forskningen kan prioriteras samtidigt. Alla delar i forskningen ska dock ha *hög kvalitet*. *Mycket hög kvalitet*, eller excellens, är något som eftersträvas vilket framgår av *Utvecklingsplan för Högskolan i Skövde 2017-2022*.

2 Kvalitetsarbetet inom forskning

Kvalitetsarbetet inom forskning omfattar all forskning som bedrivs vid Högskolan. De aktiviteter som ingår är sådana som avser att bidra till kvalitetssäkring och utveckling av forskning, utbildningsmiljöer och samverkan. Kvalitetsarbetet inom forskning är hela lärosätets angelägenhet.

I kvalitetssäkringen ingår både ett proaktivt arbete att skapa förutsättningar för forskning av mycket hög kvalitet samt uppföljning av pågående forskning genom årlig uppföljning och sexårsuppföljning. De aktiviteter som genomförs inom ramen för kvalitetsarbetet utgår från fyra fokusområden, enligt figuren nedan:

Figur 2: Fyra fokusområden i kvalitetsarbetet inom forskning vid Högskolan i Skövde

Nedan beskrivs de fyra fokusområdena i kvalitetsarbetet inom forskning:

- ***Kvalitetssäkring av forskningsansökningar och pågående projekt***
 Detta område omfattar stödverksamhet och infrastruktur för forskning för att ge goda förutsättningar för forskningens och forskningsmiljöernas utveckling och förnyelse. Området omfattar även den kollegiala verksamheten såsom peer review-granskning samt att lära av kollegor och därmed bidra till kvalitetssäkring. Vidare ingår årlig uppföljning av forskningsprojekt och processer som främjar jämställdhet i forskningens förutsättningar och genomförande.
- ***Forskningen bygger forsknings- och utbildningsmiljön***
 Området innefattar aktiviteter som bidrar till att stärka sambandet mellan forskning och utbildning och forskningens bidrag till att skapa kompletta miljöer vid Högskolan. Här ingår även sexårsuppföljning av forskningens kvalitet.
- ***Rekrytering av personal, karriärvägar och kompetensutveckling***
 Detta område omfattar processer för långsiktig kompetensförsörjning, rekrytering av personal samt kompetensutveckling. Vidare inkluderas tydliga akademiska karriärvägar med välfungerande karriärstöd för forskare i alla skeenden i karriären oberoende av anställningsform.
- ***Forskningsetiska frågor och forskningens ansvar för samhällsutvecklingen***
 Området innefattar stöd till forskare avseende tillämpning av god forskningssed och systematisk uppföljning av misstänkta fall av oredlighet och andra allvarliga avvikelser från god forskningssed, med ändamålsenliga åtgärder¹. I området ingår även systematiska processer för att främja forskningens nyttiggörande i vid bemärkelse samt processer för att stärka forskningens kvalitet och relevans genom samverkan och ömsesidigt lärande.

¹ Se Högskolans styrdokument *Riktlinjer för hantering av misstanke om oredlighet i forskning eller andra allvarliga avvikelser från god forskningssed*

Vid Högskolan ska forskning ske inom utvalda och excellenta miljöer. Forskningens kvalitet ska vara mycket hög och ha en tydlig och stark koppling till den utbildning som bedrivs vid Högskolan. Kvalitetsarbetet inom forskning och kvalitetsarbetet inom utbildning har därför ett nära samband i frågorna om utbildningens forskningsanknytning och forskningens utbildningsanknytning.

Utbildning på forskarnivå har en särskild relation till kvalitetsarbetet inom forskning. Högskolan har, liksom andra lärosäten, valt att lägga uppföljning och kvalitetssäkring av utbildningen på forskarnivå inom ramen för kvalitetsarbetet inom utbildning. Den del av utbildningen som utgörs av forskning omfattas dock av kvalitetsarbete inom forskning, bland annat när det gäller frågor som rör publicering. Även kompetensförsörjningen är en beröringspunkt, då denna aspekt tillsammans med karriärvägar inom forskningen även bör förhålla sig till behovet av handledarkompetens för utbildning på forskarnivå.

Kvalitetsarbetet inom forskning ska bidra till att öka forskarnas och forskningsgruppernas möjligheter att erhålla externa medel, samt öka nyttiggörandet och synliggörandet av den forskning som bedrivs vid Högskolan. Det visar också på hur forskning och samverkan stöds på en övergripande ledningsnivå vid Högskolan.

2.1 Förutsättningar

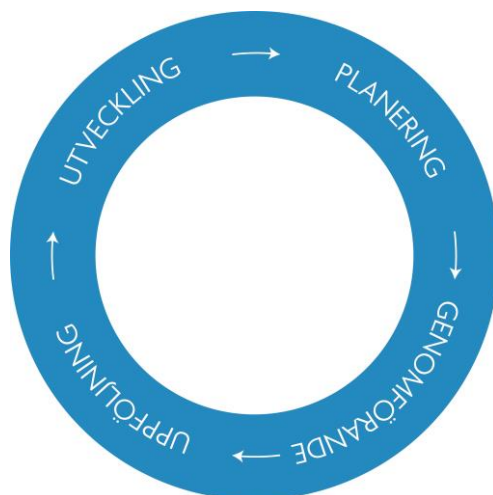
Förutsättningarna för att uppnå hög kvalitet eller nå mycket hög kvalitet inom forskning utgörs av följande delar:

- *Krav och mål för forskningens utformning, genomförande och kvalitet*
Vissa krav återfinns i högskolelagen och högskoleförordningen samt i nationella och internationella dokument för forskningsstandard och kvalitet. Andra krav är lokalt formulerade. Kraven utgör grund för uppföljning av forskning. Mål för Högskolans forskning finns formulerade i Högskolans utvecklingsplan.
- *Grundläggande förutsättningar*
Att säkerställa goda grundläggande förutsättningar för forskningen utgör fundamentet för att kunna nå hög kvalitet. Bland dessa finns ekonomiska resurser, lärarpersonalens kompetens (vetenskaplig/konstnärlig/ professionsrelaterad) och förutsättningar i övrigt att bedriva sitt arbete samt infrastruktur och funktioner som stödjer forskning.
- *Ansvar*
Ansvarsfördelning regleras i Högskolans arbetsordning, rektors delegationsordning och underliggande organisations- och delegationsdokument. Beskrivning av ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet inom utbildning lämnas i avsnitt 3.
- *Standardiserade processer och rutiner*
För att säkerställa att aktiviteter som berör forskningen genomförs i enlighet med uppställda krav behövs standardiserade och dokumenterade processer, rutiner och tidsplaner. Dessa utgör också ett stöd för verksamheten.

2.2 Förbättringscykler

Arbetet med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning sker inom ramen för förbättringscykler. Högskolan arbetar enligt en modell med fyra tydliga och sammanlänkade faser, nämligen *planering*, *genomförande*, *uppföljning* och *utveckling* (se Figur 3). Förbättringscyklerna syftar alltid till verksamhetsutveckling.

Förbättringscykeln i kvalitetssystemet vid Högskolan i Skövde – tillämpning inom forskning

Högskolans modell med fyra tydliga och sammanlänkade faser i förbättringscykeln, nämligen *planering*, *genomförande*, *uppföljning* och *utveckling*, tillämpas för kvalitetsarbetet inom forskning. De olika faserna beskrivs nedan:

- **Planering**

I denna fas görs en planering för genomförande av forskning, till exempel forskningsprojekt, forskningsmiljöns utveckling, stödverksamhet och infrastruktur för forskning, forskningskommunikation osv. En viktig utgångspunkt för planeringen är det som framkommit i genomförda uppföljningar. Erfarenheter och resultat från uppföljningarna ska tas till vara i form av förbättringar av forskningen och/eller dess förutsättningar.

- **Genomförande**

I denna fas genomförs forskningen och relaterade processer enligt det som planerats. Genomförandet sker enligt fastställda processer och rutiner, till exempel rutiner för publicering och hantering av forskningsdata.

- **Uppföljning**

I uppföljningsfasen följs forskningen och dess relaterade processer upp på olika sätt, såväl resultat som genomförande. Reflektion som rör olika aspekter ingår, till exempel om förutsättningarna var tillräckliga, om genomförandet skedde på ett sätt som var ändamålsenligt och effektivt etc. För uppföljning av till exempel forskningsprojekt och forskningsmiljöer används kvalitetskriterier som gäller för exempelvis viss statlig eller privat forskningsfinansiering, nationella riktlinjer eller riktlinjer som tagits fram lokalt.

- **Utveckling**

I utvecklingsfasen bestäms vilka åtgärder som ska vidtas, grundat på den uppföljning och reflektion som gjorts. Det kan innebära att ny inriktning för forskningen, nya rutiner för stödverksamhet och infrastruktur för forskningen ska etableras, nya forskningsansökningar och forskningsprojekt ska utvecklas eller att de befintliga ska vidareutvecklas eller att något ska avvecklas. Förändringar kan även behöva göras av förutsättningar och arbetssätt. Planerade åtgärder ska kommuniceras till relevanta intressenter.

Utvecklingsfasen följs av en ny planeringsfas, se ovan.

Figur 3: Förbättringscykeln i kvalitetssystemet vid Högskolan i Skövde – tillämpning inom forskning

Arbetet inom förbättringscyklerna sker ofta i samverkan mellan rektorsfunktion, fakultetsnämnd, institutionsledningar, lärare/forskare (inklusive funktionerna med särskilda akademiska uppdrag), verksamhets- och ledningsstödet samt doktorander.

Förbättringscyklar i det dagliga arbetet

Förbättringscyklar används även i det dagliga arbetet, dvs. i det arbete som utgör del- eller underprocesser till de övergripande processerna inom forskning. Synliggörande av förbättringscyklar på olika nivåer samt inom olika enheter och funktioner stimulerar en kvalitetskultur i Högskolans verksamhet.

2.3 Aktiviteter för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling

Aktiviteter för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning sker dels på årlig basis, dels genom en uppföljning som görs vart sjätte år.

2.3.1 Årlig uppföljning av forskningsprojekt

Syftet med denna interna uppföljningsaktivitet är att sammanfatta status i pågående forskningsprojekt och bidra till att definiera eventuellt behov av att justera i projektets genomförande. Uppföljningen, som gäller samtliga forskningsprojekt, ska bidra till att forskningen i projektet når högre kvalitet, ökad utbildningsanknytning samt ökat nyttiggörande och synliggörande.

2.3.2 Sexårsuppföljning av forskningsmiljöer

Syftet med aktiviteten är att visa på forskningsmiljöernas och forskningsgruppernas styrkor och utvecklingsmöjligheter i relation till forskning, samverkan och nyttiggörande i vid bemärkelse. All forskning vid Högskolan (forskningsmiljöer med tillhörande forskningsgrupper och forskning enbart kopplad till utbildning) följs upp ur ett nationellt och internationellt perspektiv, med stöd av extern kollegial granskning. Vissa delar av verksamhets- och ledningsstödet arbete som berör infrastruktur för forskningen inkluderas i uppföljningen.

Uppföljningen utgår från de fyra fokusområdena (se Figur 2) och ska ge underlag för fortsatt utveckling av forskningens förutsättningar och kvalitet, samt för verksamhetsplanering och utveckling. Målet är att identifiera faktorer och strategier som ger goda förutsättningar för forskningsmiljöer av hög kvalitet, samt att ge ett samlat omdöme rörande forskningens kvalitet. Samverkan är en komponent i uppföljningen.

3 Ansvarsfördelning

Styrelse och rektor har ett övergripande ansvar för Högskolans kvalitetssystem, inklusive kvalitetsarbetet inom forskning. Rektor stöds av ett särskilt kvalitetsråd som är rådgivande i frågor som rör kvalitetsarbete.

Under styrelse och rektor har fakultetsnämnden ett övergripande ansvar för kvalitetssäkring av utbildning och forskning. Därunder har prefekter och avdelningschefer ansvar för det kvalitetsarbete inom utbildning och forskning som relaterar till institutionens/avdelningens ansvarsområde. Under fakultetsnämnd, prefekt och avdelningschefer finns även särskilda funktioner för kvalitetssäkring och kvalitets-

utveckling av utbildning och forskning, inom ramen för akademiska uppdrag. Forskningsgruppsledare utgör en sådan funktion.

Enligt vad som anges ovan följer ansvarsfördelningen för kvalitetsarbetet inom forskning den struktur och det innehåll som anges i Högskolans arbetsordning, rektors delegationsordning och underliggande organisations- och delegationsdokument.

Ansvar för ett område inkluderar alltid ansvar för kvalitetsarbetet inom området. Principen är också att ansvar för kvalitetsarbetet inom ett område även inkluderar ansvar för uppföljning av det kvalitetsarbete som görs. Ansvar för uppföljning av det samlade kvalitetssystemet – där kvalitetsarbetet inom forskning ingår – finns hos styrelse och rektor.

För de aktiviteter som anges i avsnitt 2.3 finns särskilda styrdokument som beskriver aktiviteternas genomförande och de ansvarsförhållanden som gäller.

4 Kommunikation

Kvalitetsarbetet inom forskning ska präglas av tydlighet och transparens. Kvalitetsarbetets resultat, främst resultat från uppföljning av forskning, ska därför kommuniceras och tillgängliggöras på ett ändamålsenligt sätt för relevanta intressenter inom och utanför organisationen. Hur kommunikationen sker finns angivet i de särskilda styrdokument som beskriver aktiviteterna för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning (se avsnitt 2.3).

5 Tidigare kvalitetsarbete inom forskning

Vid Högskolan i Skövde har det under lång tid funnits processer för kvalitetssäkring av lärosätets forskning. Inom forsknings- och utbildningsmiljön INFINIT (INnovationsdriven Forskning i INdustrisamverkan med stöd av IT), som stöds av KK-stiftelsen, finns ett välutvecklat kvalitetssystem. Systemet omfattar granskning av projektansökningar och uppföljning av pågående forskning inom miljöns projekt. Projekten granskas utifrån strategisk vikt för forsknings- och utbildningsmiljön, vetenskaplig kvalitet och samverkansaspekter. Erfarenheterna från kvalitetsarbetet inom INFINIT har bidragit till utveckling av kvalitetsarbete även inom de delar av Högskolans forskning som inte ingår i miljön.

År 2013 genomfördes en större uppföljning av all forskning vid Högskolan. Uppföljningen, som benämndes ARC13 (Assessment of Research and Collaboration 2013), var en utvärdering med internationella expertpaneler av Högskolans forskning och samverkan med externa parter inom forskningen.

6 Ikraftträdande

Dessa riktlinjer träder i kraft 2020-06-16 och ersätter *Riktlinjer för kvalitetsarbete inom forskning* (dnr HS 2019/988).